

felirataival szeretném szemléltetni. Képi mellékleteimmel pedig az előadás során elhangzott éremábrázolások egy részét igyekszem illusztrálni.

Golovics Lilla (SZTE Szent Imre Szakkollégium)

Az elephantine-i zsidó közösség

Az előadásom alapvetően az elephantine-i zsidó közösség történetéről fog szólni. Bevezetőként beszélni fogok arról, hogy hogyan kerülhettek ill. menekültek Egyiptomba az izraeliták, ennek milyen okai lehettek, miért pont Egyiptom volt a célpontjuk. Továbbá beszélni fogok arról, hogy hogyan sikerült vagy éppen nem sikerült „berendezkedniük”, és miért éppen Elephantine-ben kötöttek ki.

Nagyon nehéz erről a témáról érdemben értekezni, hiszen egy több mint kétezer éves történetről van szó. Éppen ezért nagyon korlátozott azon források száma, melyek pontos és hiteles információt közölnek. Ám akad néhány papirusz és cserépmaradvány, melyet fel tudunk használni. Én is ezen iratok anyagát vettem témám alapjául. A források hiánya miatt pontos időkeretet sem tudunk felállítani, csupán feltételezésekből, következtetésekből szabhatunk egy valószínűsíthető időintervallumot.

A kutatók megpróbálták a Bibliát is forrásként használni, hogy megismerjék a zsidó közösséget és Egyiptomba történő ki-és bevándorlásuk okát, ám ezt óvatosan kell kezelnünk, hiszen tele van mesés, csodás elemekkel, melyekre a mai napig nem tudunk elfogadható választ adni. A téma főként hipotéziseken alapul, ezekre próbálok reflektálni.

Mohai Aletta (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

Harc a bunyevátságért - A népi identitástudat erősítése Karagity Antal drámáiban

Karagity Antal (1913–1966) a bunyevác író drámai munkásságának egyik, talán legmeghatározóbb szervező elve a népi identitástudat erősítése. Megkésett népművelési harca bár nem érte el a célját, mégis fontos pont a bunyevátság irodalmának történetében. Karagity felismerte a problémát, miszerint a népe kezdi elveszíteni öntudatát, munkásságának jelentősége a szélső jobbos ideológiák erősödésével egyre fontosabbá vált. Népművelő drámákat írt, amiket az általa alapított társulattal előadtak a bajai, szabadkai és zombori járásban.

Szabó Csanád (ELTE Eötvös József Collegium):

Ottlik Géza, az egykönyves klasszikus: filológia, értelmezés és hierarchia

„[Az *Iskola a határonhoz*] képest minden egyéb megjelent alkotása inkább magas színvonalú műhelytanulmány vagy függelék, mintsem teljes értékű regény vagy elbeszélés, ezért az irodalmárnak elsősorban az [...] életmű központi magjával kell

foglalkoznia.” – olvasható Szegedy-Maszák Mihály Ottlik-monográfiájának előszavában.

Előadásomban azon kultuszbeli képzetet vizsgálom meg, amely szerint az *Iskola* az Ottlik-korpusz csúcsteljesítménye, s a többi szöveg inkább csak a „nagy” műben kiteljesedő prózapoétika előszele vagy lecsengése. Ez a hierarchia lefordítható arra a klasszikus filológiai modellre és kiadói gyakorlatra, mely a szövegvariánsokat alárendeli a végsőnek, s ezáltal a legértékesebbnek gondolt szövegállapotnak.

Azonban a szövegvariancia nemcsak ahhoz a felfogáshoz vezethet, hogy egy kicsúcsosodó, „végső” szöveg lehetőségét feltételezzük, hanem ahhoz is, hogy éppen ezt a hierarchiát elvetve egy végső szöveg stabilitását kétségbevonó, „a szöveg” nemlétezését problematizáló belátásra jutunk. Egy ilyen instabil pozíció pedig nem lehet táptalaja a hierarchizálásnak, a *Hajnali háztetők* „műhelytanulmányként”, vagy a *Buda* „függeléként” való olvasatának, hanem a variánsok egyediségére irányítaná a figyelmet.

Előadásomban az Ottlik-értelmezések ilyen filológiai háttérét, motiváltságát fogom elemezni, azt a belátást kockáztatva meg, hogy a filológia és az értelmezés közötti merev különbségtétel elmosódhat, mivel a filológia értelmezésként, az értelmezés pedig filológiaként lepleződik le.

Kondor Tamás (Eötvös Loránd Tudományegyetem)

Vas István Róma-versei

A rendszerváltás utáni irodalomtörténet-írás Vas István költészetének recepcióját nagymértékben elhanyagolta, holott – meglátásom szerint – poétikája jelentős hatással volt a későbbi magyar lírára. E poétikát Vas István Róma-verseit vizsgálva exponálom, elsősorban a *Római rablás* (1962) című kötet anyagát képező *Római pillanat* (1948) és az *Eső és Tramontána* (1961) című ciklusokra fókuszálva, megbízható szakirodalom híján nagyrészt önálló hermeneutikai munkával. E ciklusok túlnyomó részét ekphrasisok alkotják, így megközelítem egyik fő iránya a versek vizualitásának vizsgálata, az ekphrasisok tárgyai és megfigyelői között létesülő diszkurzív viszony, egy a kötet poétikájára szabott, mitchelli és boehmi alapokon nyugvó kísérleti ekphrasisfogalom segítségével.

A versek narrátoraiából kibomló implicit szerző rekonstrukciója mellett az ekphrasisok tárgyainak motivikus elemzésére is sor kerül, a *város* mint költői tér, a *rom* mint motívum vizsgálatára, ezek egybejárhatóságának felmérésére. További szándékom az egyes ekphrasisok vizsgálatán túl a kötet egészének poétikáját körvonalazni, a kötet makroszintű stratégiáit és a versek mikroszintű megoldásait összeolvasni. Itt tett megfigyeléseim Vas István költészetének szélesebb horizontján való jelentőségét is tárgyalom.